



# RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV, FARNOSŤ LOKCA

Trojičné námestie 5/9, 029 51 Lokca

tel.: 043/559 12 26, email.: farnost@rkclokca.sk, web: www.rkclokca.sk

## FARSKÉ OZNAMY (13.10.2024 – 20.10.2024)

### 28. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

DEŇ	LITURGICKÝ KALENDÁR	LOKCA	ŤAPEŠOVO
PONDELOK 14.10.2024	Pondelok 28. týždňa v Cezročnom období, féria	<b>17:30 - detská</b> + Ján, Mária Gemel'a a deti	***
UTOROK 15.10.2024	<b>Sv. Terézie od Ježiša, panny a učiteľky Cirkvi</b> , spomienka	<b>18:00</b> BPZ pre rod. Sochovú č. 217	<b>16:30 - detská</b> + z rod. Rypák, Hurák, Vilczek, Manczal
STREDA 16.10.2024	<b>Sv. Margity Márie Alacoque, panny</b> ľub. spomienka	<b>!!! 10:30 !!!</b> BPZ pre seniorov	***
ŠTVRTOK 17.10.2024	<b>Sv. Ignáca Antiochijského, biskupa a mučeníka</b> , spomienka	<b>18:00</b> + Ignác, Helena, Peter Lipničan, st. rodičia	***
PIATOK 18.10.2024	<b>SV. LUKÁŠA, EVANJELISTU</b> sviatok	<b>18:00 - mládežnícka</b> BPZ pre rod. Slovíkovú a Janíkovú	<b>16:30</b> + Peter, Ján, Peter, Vincent
SOBOTA 19.10.2024	<b>Preblahoslavenej Panny Márie v sobotu</b> , ľub. spomienka <i>Večerná sv. omša je z nasled. nedele.</i>	<b>18:00</b> + Jozef, Žofia Svoboda	***
<b>NEDEĽA</b> <b>20.10.2024</b>	<b>29. NEDEĽA</b> <b>V CEZROČNOM OBDOBÍ</b> <b>MISIJNÁ NEDEĽA</b>	<b>7:30</b> BP za ľud farnosti ----- <b>10:30</b> + Helena Bakošová, Jozef, Jozef (30. deň)	<b>9:00</b> + Michal, Helena Hurák, Jozef, Agneša Bugaj, deti

1. Ak potrebujete niečo vybaviť na fare, môžete sa vopred skontaktovať telefonicky alebo mailom.
2. **Lokca:** o upratovanie kostola prosíme **sk. č. 18: vedúca p. Turbeková Nad'a.** PBZ.
3. **Ťapešovo:** o upratovanie kostola prosíme **sk. č. 6: vedúca p. Kutlákova Mária.** PBZ.
4. Na kostol darovali z pohrebu Márie Balákovej, z krstu Michala Stahoňa, Bohu známy 250,- €. PBZ
5. Dnes je celoslovenská verejná zbierka **BOJ PROTI HLADU**. Po každej sv. omši sa budú predávať medovníkové srdiečka. Kúpou medovníkového srdiečka, **symbolická cena za jedno srdiečko je 1,- €**, prispějete k zmierneniu hladu. PBZ
6. **Na budúcu nedeľu je Misijná nedeľa. Po svätých omšiach bude zbierka na misie.** Tento rok bude na Slovensku venovaná farnostiam a diecézám v Africkom Malawi. Za vaše milodary vopred srdečné Pán Boh zaplatí.
7. **Dnes** bude októbrová pobožnosť o 13:30 hod.
8. **Mariánske stretko** pre deti bude v **Lokci v pondelok** o 15:30 hod., po ňom **nácvik spevu** o 16:30 hod. a v **Ťapešove v utorok** o 15:00 hod. a **nácvik spevu** o 16:00 hod. v kostole.
9. **Sviatosť Oltárna** bude vyložená v **Lokci** vo štvrtok od 17:15 hod.
10. **Biblické stretnutie** bude vo **štvrtok** vo farskom centre v Lokci o **19:00 hod.**
11. Počas októbra sú **Októbrové ružencové pobožnosti:**
  - **Lokca:** večerné sv. omše začínajú modlitbou ruženca, v **stredy o 18:00 hod.**
  - **Ťapešovo:** večerné sv. omše začínajú modlitbou ruženca, v **ostatné dni v týždni o 18:00 hod.**

12. Deti, ktoré sa zúčastnia októbrovej pobožnosti, **získajú obrázky pexesa.**
13. Pozývame deti, aby sa v **piatok** 18.10. prišli do kostola **pomodliť ruženec** a tak sa zapojili do medzinárodnej iniciatívy **Milión detí sa modlí ruženec Za jednotu a mier vo svete.**
14. Členovia **Spolku svätého Vojtecha** si môžu prevziať kalendár a podielovú knihu v **Lokci** u p. Milana Rončáka a v **Ľapešove** u p. Ľudmily Bartekovej. Členský poplatok na rok je 10,- €.

## LEPIDLO

Veriaci mladík položil Ježišovi veľmi dôležitú otázku, najdôležitejšiu otázku celého života: „Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?“ A Ježiš odpovedal Desatorom... Mladík mal ozaj dobrú výchovu – od malička to dodržiaval. Avšak na Ježišovu požiadavku, aby zanechal majetok a nasledoval ho, nemal dosť síl... Mohli sme mať ďalšieho učeníka, avšak „lepidlo“ majetku u neho bolo silnejšie, než vízia neba. Mladík nemal síl na rozhodný krok...

Nemáš aj ty také „lepidlo“, ktoré ti bráni ísť radikálne za Ježišom? K čomu si tu na zemi prilepený? A ako narábaš s časom? Vidíš len do smrti a tu sa mať dobre? Alebo vidíš až do večnosti? Počítaš aj s večnosťou? Zopakuj si aj ty dnes otázku: „Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?“ A nezabudni si aj odpovedať...

*zdroj: zamyslenia+*

## MISIJNÁ NEDEĽA – 20. OKTÓBER 2024

### Téma 2024: „Chod'te a pozvite všetkých na hostinu.“ (porov. Mt 22,9)

V mene pápeža sa 20. októbra 2024 na Misijnú nedeľu bude Cirkev na celom svete modliť a pomáhať tým najchudobnejším z chudobných v Afrike, Ázii a Latinskej Amerike. Misijná nedeľa je najväčšou solidárnou akciou na našej planéte. Univerzálna cirkev vysiela silný signál lásky a solidarity a zbiera prostriedky pre najchudobnejších. Keď sa pripojíte, váš dar z Misijnej nedele im spolu s ostatnými veľmi pomôže!

#### Malawi – tohtoročná cieľová krajina

Cirkev na Slovensku je súčasťou univerzálnej – katolíckej Cirkvi. Aby sme sa spojili so sestrami a bratmi na celom svete, počas Misijnej nedele sa každý rok sústreďíme na jednu krajinu. V roku 2024 vás vezmeme do Malawi. V druhej najchudobnejšej krajine Afriky vládne nesmierna bieda, neustále tu nanovo prepuká mor a každé druhé dieťa je podvyživené. Malawi je rozlohou raz tak veľké ako Slovensko a má 10 miliónov obyvateľov. 48% z nich sa hlási ku kresťanstvu. Názov štátnej hymny Malawi v jednom z pôvodných jazykov znie: „Mlungu dalitsani Malawi.“ V preklade to znamená: „Bože, požehnaj našej zemi.“

#### Posolstvo pápeža Františka

Slová „Chod'te a pozvite!“ nás povzbudzujú k tomu, aby sme vykročili na svoju misiu. Pápež František v posolstve vyjadruje túžbu, aby boli všetci pokrstení pripravení – každý podľa svojho životného stavu – znovu a znovu vychádzať a vzbudiť tak nové misijné hnutie, ako tomu bolo v začiatkoch kresťanstva! Evanjelium pozýva všetkých na Božiu hostinu, kde vládne radosť, zdieľanie, spravodlivosť a bratstvo v spoločenstve s Bohom a s druhými. Sme pútnikmi a naším poslaním je byť misionármi nádeje.

#### Naša návšteva v Malawi

V Malawi sme navštívili mnohé z projektov, ktoré podporujeme. Zaujímavý bol projekt sadenia stromov – vznikol na základe encykliky pápeža Františka z roku 2015 Laudato Si', ktorá vyzýva všetkých ľudí, aby sa starali o životné prostredie. V rámci projektu bolo doteraz vysadených vyše 40.000 borovic a 20.000 ďalších stromov. Vo farnosti pestujú stromčeky od malých výhonkov až po veľké stromy. S ich výsadbou pomáhajú aj deti z Misijného diela detí – každé dieťa má svoj strom.

*zdroj: misilnediela.sk*

## AKO SA V TOM VYZNAŤ MÔŽE MAŤ KATOLÍK S EVANJELIČKOU ALEBO NEPOKRSTENOU SVIATOSTNÉ MANŽELSTVO? (OTÁZKY A ODPOVEDE)

Nie zriedka sa stretávame s otázkou, ako je to s manželstvom medzi katolíkmi a nepokrstenými alebo medzi katolíkmi a členmi iných kresťanských cirkví. Čo na to hovorí kánonické právo, sme sa pýtali cirkevných právnikov profesora Jána Dudu a Petra Paľovčíka.

### **Za akých podmienok môže katolíčka, resp. katolíka uzavrieť manželstvo s nekatolíkom, resp. s nekatolíčkou?**

Z pohľadu Katolíckej cirkvi je rozdiel, či katolíka uzatvára manželstvo s veriacim cirkvi, s ktorou si katolíci uznávajú sviatosť krstu, alebo s nepokrsteným človekom.

„Na uzatvorenie platného manželstva katolíka s nepokrsteným je potrebný v prvom rade dišpenz biskupa. Takéto manželstvo je platné, ale nie je sviatosťné,“ vysvetľuje gréckokatolícky kňaz a cirkevný právnik Peter Paľovčík.

Medzi veriacimi sa objavujú mylné názory, že ak sa sobáša katolíka a nepokrstený, vtedy je to sviatosť len pre katolícku stránku. Ján Duda objasňuje, že toto nie je pravda – buď je manželstvo sviatosťné pre oboch, alebo ani pre jedného.

Iná situácia nastáva, ak si katolíka berie pokrsteného nekatolíka, ktorý patrí do kresťanskej cirkvi, ktorej krst sa považuje z pohľadu Katolíckej cirkvi za platný. Ide napríklad o Evanjelickú cirkev Augsburgského vyznania alebo pravoslávnych.

V prvom i druhom prípade ide o tzv. miešané manželstvo, ale rozdiel je vo forme uzavierania manželstva. Kým manželstvo katolíka s evanjelickou stránkou si pre platnosť vyžaduje, aby manželstvo uzavierali v Katolíckej cirkvi, v druhom prípade sa uzavieranie manželstva v Katolíckej cirkvi vyžaduje nie pre platnosť, ale dovolenosť. Ale v oboch prípadoch ide nielen o platné manželstvo, ale aj sviatosťné.

### **Aký je rozdiel medzi sviatosťným a nesviatosťným manželstvom?**

Ján Duda vysvetľuje, že sviatosťné manželstvo je pre Katolícku cirkev nerozlučiteľné. V nesviatosťnom manželstve sa manželia ochudobňujú o milosť, ktorá vyplýva zo sviatosti. „Ale teoreticky si nedovolím tvrdiť, že Božia milosť je viazaná iba na sviatosť a že Boh aj mimo sviatostí nemôže udeliť svoju milosť.“

Ak by sa nesviatosťné manželstvo rozpadlo, za určitých presne stanovených podmienok môže pápež takéto manželstvo rozlúčiť.

Nerozlučiteľné je iba sviatosťné manželstvo medzi dvoma platne pokrstenými z pohľadu Katolíckej cirkvi. Nemusí ísť o dvoch katolíkov.

### **Čo je to dišpenz?**

Ak si katolíčka berie kresťana nekatolíka, hovoríme o miešanom manželstve, ktoré povoľuje miestny ordinár. Ak sa chce zosobášiť katolíka s nepokrstenou, hovoríme o manželskej prekážke rozdielneho náboženstva, ktoré dišpenzuje miestny ordinár.

O povolenie alebo dišpenz svojho diecézneho biskupa alebo ordinára žiada zväčša farár, kde sa manželstvo uzatvára.

„K žiadosti sa má priložiť dokument, kde sa katolícka stránka zaväzuje, že urobí všetko pre to, aby deti boli vychovávané v katolíckej viere. A nekatolícka stránka potvrdzuje, že o tomto záväzku vie,“ vysvetľuje Paľovčík.

Podľa Jána Dudu sa neraz stáva, že farár aj od nekatolíckej strany žiada, aby podpísala, že bude súhlasiť s výchovou detí v katolíckej viere. Nekatolícka stránka však len podpisom potvrdzuje, že vie o záväzku katolíckeho partnera alebo partnerky.

„Niektorí farári to neodlišujú, myslia si, že tým, že sa nekatolícka stránka k niečomu zaväzuje, niečo zabezpečujú. My však nemôžeme zaväzovať k niečomu človeka iného vyznania, napríklad evanjelikov, ale robí sa to,“ konštatuje profesor Duda.

Ak to zhrnieme, podľa cirkevného práva je potrebný dišpenz, ak ide o sobáš medzi katolíkom a pokrsteným nekatolíkom, ktorého krst uznáva aj Katolícka cirkev, rovnako ako medzi katolíkom a nepokrsteným.

No v prvom prípade, ak by dišpenz nebol, manželstvo je platné, ale nedovolené, kým v druhom prípade by bolo z pohľadu Katolíckej cirkvi neplatné, teda ani nevzniklo. Ak by kňaz takto niekoho sobášil bez súhlasu biskupa, ten ho môže za to potrestať.

## **Môže mať katolík platný sobáš v chráme inej cirkvi?**

Odpoveď je áno, katolík môže uzavrieť platný sobáš aj v chráme inej cirkvi, ale manželstvo by malo byť uzavreté spôsobom predpísaným Katolíckou cirkvou.

„Katolícka stránka s nekatolíckou pokrstenou alebo nepokrstenou stránkou je povinná sláviť manželstvo v katolíckom chráme, a to predpísanou formou. Udeliť povolenie sláviť manželstvo mimo chrámu má biskup, to platí pre oba obrady, teda východný aj západný,“ hovorí Peter Paľovčík.

Môže však nastať situácia, že katolík nemá veľmi na výber a musí pre nejaké okolnosti uzavrieť manželstvo v chráme nekatolíckej stránky, napríklad pre rodinné okolnosti.

Môže sa stať, že rodičia nekatolíckej stránky by v prípade sobáša v katolíckom kostole so svadbou nesúhlasili alebo nekatolícka stránka je v príbuzenskom vzťahu s duchovným danej cirkvi či je silne angažovaná v spoločenstve svojej cirkvi.

„Vtedy sa žiada o udelenie dišpenzu od predpísanej formy. Zatiaľ čo v západnom obrade tento dišpenz udeľuje biskup, vo východnom je kompetentný udeliť tento dišpenz Apoštolský stolec,“ hovorí Paľovčík.

Ján Duda dodáva, že výnimkou je Pravoslávna cirkev, tam by bol sobáš bez dišpenzu platný, ale nedovolený. Čiže katolík by takto porušil cirkevné právo, ale sobáš by bol platný.

## **Čo ak by mal katolík sobáš v nekatolíckom chráme bez dovoľenia biskupa?**

Ak by sa katolík zosobášil bez dišpenzu v inom chráme a podľa obradov nekatolíckej cirkvi, jeho manželstvo by z pohľadu Katolíckej cirkvi nebolo platné. V takomto prípade by nemohol napríklad pristupovať k sviatostiam. Platné, ale nedovolené by bolo v pravoslávnom chráme, keďže katolíci uznávajú, že sviatosti v Pravoslávnej cirkvi sú platné.

Zdá sa, že ide aj o prípad osoby z úvodu textu, kde síce presné okolnosti nepoznáme, ale ak sa katolícka žena alebo muž bez dovoľenia svojho biskupa zosobášia napríklad u evanjelikov, z pohľadu Katolíckej cirkvi je ich manželstvo neplatné.

Pre takéhoto človeka podľa právnikov existuje riešenie, ktorým je sanácia. „Zjednodušene povedané, cez dekrét vydaný biskupom,“ vysvetľuje gréckokatolícky kňaz Paľovčík.

Kňaz Duda na otázku, či sa v takom prípade nemôže zopakovať obrad napríklad v katolíckom chráme, odpovedá, že nie. „Cirkevné právo neumožňuje uzavrieť sobáš u katolíkov aj evanjelikov, nemôže sa opakovať alebo robiť duplicitne.“

Takisto nie je možné, aby pri vysluhovaní sviatosti manželstva bol katolícky kňaz a napríklad evanjelický farár a snúbenci si najprv vyslúžili manželstvo podľa jedného obradu a potom podľa druhého.

Pri sanácii manželstva sa musí katolícka stránka tiež zaviazat', že urobí všetko pre to, aby neodpadla od viery a aby deti boli vychovávané a pokrstené v katolicizme.

## **Čo ak nekatolícka stránka nesúhlasí s katolíckou výchovou detí?**

Peter Paľovčík hovorí, že na to dáva odpoveď Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov v Direktóriu na vykonávanie princípov a noriem ekumenizmu z 25. marca 1993.

Dokument uvádza, že „pri plnení svojej úlohy odovzdávať katolícku vieru vlastným deťom katolícky rodič bude rešpektovať náboženskú slobodu a svedomie druhého rodiča a bude sa starať o zachovanie jednoty a stálosti manželského zväzku a rodinného spoločenstva.“

Ak napriek všetkým snahám deti nie sú ani pokrstené, ani vychovávané v Katolíckej cirkvi, katolícky rodič nepadne pod cenzúru kánonického práva. Predsa však zostáva jeho povinnosť odovzdávať vlastným deťom katolícku vieru.

Táto požiadavka zostáva a môže prispieť k tomu, aby hral aktívnu úlohu pri vytváraní kresťanskej atmosféry v rodine a aby konal všetko možné slovom a príkladom s tým úmyslom, aby pomohol iným členom rodiny oceniť špecifické hodnoty katolíckej tradície.

Všetko má zamerať na to, aby bol dobre poučený o svojej viere a bol schopný túto vieru v diskusii vysvetľovať iným. Modlí sa spolu so svojou rodinou za milosť zjednotenia kresťanov tak, ako to chce Pán“.

*zdroj: svetkrestanstva.postoj.sk*